

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم انسانی

گروه مدیریت دولتی

عنوان پایان نامه :

بررسی رابطه بین ویژگیهای شخصیتی و سطح هوش عاطفی کارآفرینان مستقل

شهرستان مراغه

نگارش :

فرزانه صفری

استاد راهنما :

دکتر کمال میاننداری

استاد مشاور:

دکتر حسن درویش

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته : مدیریت دولتی

سال ۱۳۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقديم به :

ساحت مقدس

تجلی زیبای

حضرت حجت ابن الحسن

"المهدی"

ارواحنا لتراب مقدمه الفدرا

با سپاس از سه وجود مقدس :

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم ...

موهایشان سپید شد تا ما رو سفید شویم ...

و عاشقانه سوختند تا گرما بخش وجود ما و روشنگر

راهمان باشند

پدرانمان

مادرانمان

استادانمان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۱
فصل اول : کلیات تحقیق	
۱ + - مقدمه.....	۳
۲-۱- بیان موضوع تحقیق.....	۴
۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۶
۴-۱- اهداف تحقیق.....	۷
۵-۱- فرضیات تحقیق.....	۸
۶-۱- قلمرو تحقیق.....	۸
۱-۶-۱- قلمرو موضوعی.....	۸
۲-۶-۱- قلمرو مکانی.....	۸
۳-۶-۱- قلمرو زمانی.....	۹
۷-۱- مدل مفهومی تحقیق.....	۹
۸-۱- روش تحقیق.....	۱۰

- ۹-۱-جامعه ونمونه آماری.....۱۰
- ۱۰-۱-تعريف عملياتى متغيرها۱۰
- ۱-۱۰-۱-کارآفرين.....۱۰
- ۱-۱۰-۲-هوش عاطفى.....۱۰
- ۱-۱۰-۳-نياز به توفيق طلبى.....۱۱
- ۱-۱۰-۴-مخاطره پذيرى.....۱۱
- ۱-۱۰-۵-تحمل ابهام.....۱۱
- ۱-۱۰-۶-خلاقيت.....۱۱
- ۱-۱۰-۷-استقلال طلبى.....۱۱
- ۱-۱۰-۸-مرکز کنترل درونى.....۱۱
- ۱۱-۱-تجزیه و تحلیل داده ها.....۱۲
- ۱۲-۱-پيشينه تحقيق.....۱۲

فصل دوم : ادبیات تحقیق

- ۱۶.....مقدمه ۲-۱-۲
- ۱۷.....کارآفرینی ۲-۲-۲
- ۱۷.....تعریف کارآفرینی ۲-۲-۱-۲
- ۲۰.....کارآفرین کیست ۲-۲-۲-۲
- ۲۳.....تاریخچه کارآفرینی ۲-۲-۳-۲
- ۲۵.....اهمیت کارآفرینی ۲-۲-۴-۲
- ۲۸.....انواع کارآفرینی ۲-۲-۵-۲
- ۳۰.....کارآفرینی فردی ۲-۲-۵-۱-۲
- ۳۱.....کارآفرینی درون سازمانی ۲-۲-۵-۲-۲
- ۳۲.....کارآفرینی سازمانی ۲-۲-۵-۳-۲
- ۳۳.....مشخصات سازمان های کارآفرین ۲-۲-۵-۴-۲
- ۳۴.....کارآفرینی اجتماعی ۲-۲-۶-۲
- ۳۴.....تعاریف کارآفرینی اجتماعی ۲-۲-۶-۱-۲

- ۳۷..... ۲-۲-۶-۲- مزایای کارآفرینی اجتماعی
- ۳۷..... ۲-۲-۷- رویکردهای کارآفرینی
- ۳۹..... ۲-۲-۷-۱- رویکرد اقتصادی
- ۴۱..... ۲-۲-۷-۲- رویکرد فرهنگی - اجتماعی
- ۴۲..... ۲-۲-۷-۳- رویکرد ویژگیهای شخصیتی
- ۴۳..... ۲-۲-۸- ویژگی های شخصیتی کارآفرینان
- ۴۶..... ۲-۲-۸-۱- نیاز به توفیق
- ۴۹..... ۲-۲-۸-۲- تمایل به مخاطره پذیری
- ۵۱..... ۲-۲-۸-۳- تحمل ابهام
- ۵۲..... ۲-۲-۸-۴- خلاقیت و نوآوری
- ۵۴..... ۲-۲-۸-۵- نیاز به استقلال
- ۵۴..... ۲-۲-۸-۶- مرکز کنترل درونی
- ۵۶..... ۲-۲-۸-۷- استفاده از شهود در تصمیم گیری
- ۵۷..... ۲-۲-۸-۸- قدرت حل تعارض در سطح عالی
- ۵۷..... ۲-۲-۸-۹- استفاده از تمامی حالت های من

- ۱۰-۸-۲-۲- چالش خواهی (تحریک ذهنی) ۵۸
- ۳-۲-۲- هوش عاطفی ۵۹
- ۱-۳-۲-۲- هوش ۵۹
- ۱-۱-۳-۲- دیدگاه های دانشمندان مشهور درباره هوش ۶۰
- ۲-۱-۳-۲- عوامل موثر بر هوش ۶۲
- ۲-۳-۲-۲- هوش عاطفی ۶۳
- ۱-۲-۳-۲- تعاریف و پیدایش هوش عاطفی ۶۳
- ۲-۲-۳-۲- کسب هوش عاطفی ۷۰
- ۳-۲-۳-۲- عوامل اثر گذار بر هوش عاطفی و توانایی یادگیری ۷۱
- ۴-۲-۳-۲- ده توصیه برای بهبود هوش عاطفی ۷۲
- ۳-۳-۲- تفاوت هوش شناختی با هوش عاطفی ۷۳
- ۴-۳-۲- مدل های هوش عاطفی ۷۴
- ۱-۴-۳-۲- مدل توانایی هوش عاطفی ۷۵
- ۱-۱-۴-۳-۲- الگوی اولیه مایر و سالووی ۷۵
- ۲-۱-۴-۳-۲- الگوی اصلاح شده مایر و سالووی ۷۸

۸۱.....۲-۳-۴-۲- مدل مختلط هوش عاطفی.....

۸۱.....۲-۳-۴-۲-۱ مطالعات گلمن.....

۸۱.....۲-۳-۴-۲-۱-۱ ابعاد پنج گانه هوش عاطفی.....

۸۸.....۲-۳-۴-۲-۱-۲ مدل هوش عاطفی در محیط کار.....

۹۳.....۲-۳-۴-۲- هوش عاطفی از دیدگاه بار-آن.....

فصل سوم : روش تحقیق

۹۹.....۳-۱- مقدمه.....

۹۹.....۳-۲- روش تحقیق.....

۹۹.....۳-۲-۱- تحقیقات علمی برحسب هدف تحقیق.....

۹۹.....۳-۲-۱-۱- تحقیق بنیادی.....

۱۰۰.....۳-۲-۱-۲- تحقیق کاربردی.....

۱۰۰.....۳-۲-۱-۳- تحقیق توسعه.....

۱۰۰.....۳-۲-۲- تحقیقات علمی برحسب نحوه گردآوری داده.....

۱۰۰.....۳-۲-۲-۱- تحقیق توصیفی.....

۱۰۰.....۳-۲-۲-۲- تحقیق آزمایشی.....

- ۳-۳- متغیرهای تحقیق..... ۱۰۲
- ۳-۴- نحوه اندازه گیری متغیرها..... ۱۰۲
- ۳-۵- روش های جمع آوری اطلاعات..... ۱۰۵
- ۳-۶- جامعه آماری تحقیق..... ۱۰۶
- ۳-۷- نمونه و روش نمونه گیری..... ۱۰۶
- ۳-۸- روایی و پایایی پرسشنامه..... ۱۰۶
- ۳-۹- روش تجزیه و تحلیل داده ها..... ۱۰۸
- ۳-۹-۱- آمار توصیفی..... ۱۰۸
- ۳-۹-۲- آمار استنباطی..... ۱۰۸
- ۳-۹-۳- ضریب همبستگی پیرسون..... ۱۰۹
- ۳-۱۰- مراحل عمومی آزمون فرض های آماری..... ۱۰۹
- ۳-۱۱- مروری بر آزمون های هوش عاطفی..... ۱۱۰
- ۳-۱۱-۱- آزمون عملکردی مقیاس چند عاملی هوش عاطفی (MEIS)..... ۱۱۱
- ۳-۱۱-۲- آزمون عملکردی هوش عاطفی مایر ، سالووی و کاروسو (MSCEIT)..... ۱۱۱
- ۳-۱۱-۲-۱- پرسشنامه خود سنجی هوش عاطفی بار-آن (EQI)..... ۱۱۲

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

- ۱-۴- مقدمه ۱۱۷
- ۲-۴- توصیف نمونه آماری ۱۱۸
- ۱-۲-۴- جنسیت ۱۱۸
- ۲-۴-۴- سن ۱۱۹
- ۳-۴-۴- تحصیلات ۱۲۰
- ۴-۴-۴- نوع فعالیت ۱۲۱
- ۵-۴-۴- سطح هوش عاطفی ۱۲۲
- ۳-۴- آزمون فرضیات ۱۲۳
- ۱-۳-۴- آزمون های T ۱۲۳
- ۱-۱-۳-۴- آزمون t برای متغیر نیاز به توفیق کارآفرینان ۱۲۳
- ۲-۱-۳-۴- آزمون t برای متغیر مخاطره پذیری کارآفرینان ۱۲۴
- ۳-۱-۳-۴- آزمون t برای متغیر تحمل ابهام کارآفرینان ۱۲۵
- ۴-۱-۳-۴- آزمون t برای متغیر خلاقیت کارآفرینان ۱۲۵
- ۵-۱-۳-۴- آزمون t برای متغیر استقلال طلبی کارآفرینان ۱۲۶

- ۱۲۷.....۴-۳-۱-۶-آزمون t برای متغیر مرکز کنترل درونی کارآفرینان
- ۱۲۸.....۴-۳-۱-۷-آزمون t برای متغیر ویژگی های شخصیتی کارآفرینان
- ۱۲۹.....۴-۳-۱-۸-آزمون t برای متغیر هوش عاطفی کارآفرینان
- ۱۳۰.....۴-۳-۲-آزمون ضریب همبستگی برای بررسی فرضیات تحقیق
- ۱۳۰.....۴-۳-۲-۱-فرضیه اصلی
- ۱۳۱.....۴-۳-۲-۲-فرضیه فرعی اول
- ۱۳۳.....۴-۳-۲-۳-فرضیه فرعی دوم
- ۱۳۴.....۴-۳-۲-۴-فرضیه فرعی سوم
- ۱۳۵.....۴-۳-۲-۵-فرضیه فرعی چهارم
- ۱۳۵.....۴-۳-۲-۶-فرضیه فرعی پنجم
- ۱۳۶.....۴-۳-۲-۷-فرضیه فرعی ششم

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

- ۱۴۰.....۵-۱-مقدمه
- ۱۴۰.....۵-۲-تحلیل یافته ها و نتیجه گیری
- ۱۴۲.....۵-۳-پیشنهاد های مبتنی بر یافته های تحقیق

۴-۵-پیشنهاد برای تحقیقات آتی ۱۴۳

۵-۵-محدودیت های تحقیق..... ۱۴۳

منابع و مأخذ

منابع فارسی..... ۱۴۴

منابع لاتین ۱۴۸

ضمائم

پرسشنامه کارآفرینی..... ۱۵۳

پرسشنامه هوش عاطفی..... ۱۵۵

ضمائم آماری ۱۵۷

چکیده مقالات ۱۶۷

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
۱ - مدل مفهومی رابطه ی ویژگی های شخصیتی کارآفرینان و هوش عاطفی آنان.....	۹
۱-۲- چارچوب مراحل تحقیق	۱۴
۲-۱- انواع کارآفرینی و کارآفرینان	۲۹
۲ - مراحل شکل گیری کارآفرینی اجتماعی	۳۶
۳ - مفهوم سازی هوش عاطفی از دیدگاه مایر و سالووی	۷۷
۴ - ابعاد هوش عاطفی در محیط	۹۲
۴ - الگوی هوش هیجانی بار- آن	۹۵
۳ - انواع روش تحقیق	۱۰۱
۴ - نمودار جنسیتی پاسخگویان	۱۱۸
۴ - نمودار سنی پاسخگویان	۱۱۹
۴ - نمودار تحصیلات پاسخگویان	۱۲۰
۴ - نمودار فعالیت پاسخگویان	۱۲۱
۴ - نمودار هوش عاطفی پاسخگویان	۱۲۲

فهرست جداول

عنوان	صفحه
۲-۱- تحقیقات انجام شده در خصوص ویژگی های کارآفرینان	۴۴
۲-۲- چارچوب قابلیت عاطفی	۸۲
۲-۳- خصایصی که گفته می شود هوش عاطفی را می سازد	۹۷
۳-۱- نحوه توزیع سؤالات پرسشنامه اول	۱۰۳
۳-۲- نحوه توزیع سؤالات پرسشنامه دوم	۱۰۵
۴-۱- فراوانی مطلق و نسبی توزیع جنسیت نمونه آماری	۱۱۸
۴-۲- فراوانی مطلق و نسبی توزیع سنی نمونه آماری	۱۱۹
۴-۳- فراوانی مطلق و نسبی توزیع تحصیلات نمونه آماری	۱۲۰
۴-۴- فراوانی مطلق و نسبی توزیع فعالیت نمونه آماری	۱۲۱
۴-۵- فراوانی مطلق و نسبی توزیع سطح هوش عاطفی کارآفرینان	۱۲۲
۴-۶- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر نیاز به توفیق	۱۲۳
۴-۷- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر مخاطره پذیری	۱۲۴
۴-۸- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر تحمل ابهام	۱۲۵
۴-۹- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر خلاقیت	۱۲۶
۴-۱۰- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر استقلال	۱۲۷

- ۱۱-۴- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر مرکز کنترل درونی..... ۱۲۸
- ۱۲-۴- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر ویژگی های شخصیتی کارآفرینان ۱۲۹
- ۱۳-۴- اندازه های آماری آزمون T برای متغیر سطح هوش عاطفی کارآفرینان ۱۳۰
- ۱۴-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه اصلی ۱۳۱
- ۱۵-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه اول..... ۱۳۲
- ۱۶-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه دوم..... ۱۳۳
- ۱۷-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه سوم..... ۱۳۴
- ۱۸-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه چهارم..... ۱۳۵
- ۱۹-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه پنجم ۱۳۶
- ۲۰-۴- نتایج آزمون ضریب همبستگی برای فرضیه ششم ۱۳۷
- ۲۱-۴- بررسی خلاصه ای از آماره های فرضیه ها و متغیرها ۱۳۸

چکیده :

امروزه کارآفرینی به عنوان موتور رشد و توسعه ی سازمان ها و جوامع شناخته می شود و اهمیت کارآفرینان و نقش کلیدی آنان بر کسی پوشیده نیست.

در این تحقیق از مجموع عوامل مؤثر بر کارآفرینی ، صرفاً به ویژگی های شخصیتی کارآفرینان پرداخته می شود. شناخت ویژگی های کارآفرینان گام مهمی در جهت بهتر شدن وضعیت کارآفرینی در جامعه است . فرض اصلی تحقیق حا ضر بر این امر استوار است که بین دارا بودن ویژگی های شخصیتی کارآفرینان و هوش عاطفی آنان رابطه وجود دارد . روش تحقیق ، توصیفی و تحلیل آن ، همبستگی و روش جمع آوری داده ها ترکیبی از روش های پرسشنامه و کتابخانه ای می باشد . نتایج تحقیق نشان می دهد که بین ویژگی های شخصیتی کارآفرینان و سطح هوش عاطفی آنان رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد .

واژه های کلیدی : توفیق طلبی ، ریسک پذیری ، تحمل ابهام ، خلاقیت ، استقلال طلبی ، داشتن

مرکز کنترل درونی ، هوش عاطفی ، کارآفرین

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه :

کسب و کارهای کوچک موتور مولد شکوفایی اقتصادی محسوب می شوند و هر روز بر نقش آنها در اقتصاد افزوده می شود. (Fillis, 2001:12)

شواهد موجود نشان می دهد که در فعالیت های اقتصادی از دهه ۱۹۷۰ تا به امروز تحول عظیمی از شرکت های بزرگ به سمت کسب و کارهای کوچک صورت گرفته است. ۵۰۰ شرکت برتر امریکایی که در سال های ابتدایی دهه ۱۹۷۰، ۲۰ درصد از نیروی کار را به خود اختصاص داده بودند، در سال ۲۰۰۵ تنها سهمی ۶.۵ درصدی از نیروی کار در کل آمریکا را در اختیار داشتند. در مورد کشورهای اروپایی تا همین اواخر، آمار دقیقی در دست نبوده است اما آمارهایی که اخیراً در مورد ۲۳ کشور جهان که عمدتاً اروپایی هستند منتشر شده است، بیانگر رشد کسب و کارهای شخصی است، به نحوی که تعداد مالکان از ۲۹ میلیون در سال ۱۹۷۲ به ۴۵ میلیون در سال ۲۰۰۶ رسیده است. (همت، ۱۳۸۶: ۳)